A°. 1833.

N°. 36.

ZONDAG DEN 5den MEI.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

Den 5 *Mei* 1833.

Alzoo de navolgende personen zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrijgen brieven van *Manumissie* voor de natemelden Slaven, te weten:

PETRUS PHILIPPUS SPILLENAAR, voor de Slavinnen DOORTJE en WILHELMINA, beide aan hem in eigendom toebehoorende.

JOHANNA ELISABETH BEEKMAN echtgenoot van GERRIT VAN WIJK JUNIOR, HENDRIK MARIUS BEEKMAN, MARIA MAGDALENA BEEKMAN en GERRIT FREDRIK COENRAAD BEEKMAN, voor de Slavin LOUISA CHRISTINA; aan hun in eigendom toebehoorende; — en

JOOST HENDRIK STEEKDOORN, voor de Slavin ESTHER; aan hem in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, zulks algemeen bekend te maken, en een iegelijk, die eenig regt of pretentie op gemelde Slaven mogten sustineren, op te roepen, om binnen den tijd van *drie* weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zijn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretensie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte brieven van Manumissie verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

TE BRAAMSPUNT AANGEKOMEN:

Den 30sten April, de Nd. Am. Brik *Fox*, Kapt. SAUNDERS, komende den 31sten Maart 1833 van Boston.

Den 3den Mei, het Deensche Brik - Schip *Venus*, Kapt. PETER J. FISCHER, van Amsterdam; Passagiers *E. Reijns*, *J. J. F. de Friderici*, *J. F. de Friderici* en *T. G. van Brinkom.*

ADVERTISSEMENTEN.

PARAMARIBO, *den* 1*sten Mei* 1833.

(13528) In Februarij ll., door C. P. LIMES, in de rivier *Suriname* op de hoogte van Plantagie *Beekhuizen*, opgehaald zijnde een Hollandsch Anker p. m. zwaar 250 ponden Amsterdamsch gewigt; zoo wordt dengenen dewelke op hetzelve Anker, thans liggende aan de *Saramacca Straat* op het Erf La. D. No. 539, eenig regt van eigendom vermeend te hebben, uitgenoodigd, daarvan vóór of op ultimo dezer Maand, kennisgeving te doen aan

De Havenmeester,
R. H. ESSER.

Tweede Advertentie.

(16798) De Exploicteur bij het *Geregtshof te Suriname*, zal op Vrijdag den 10den Mei 1833, des morgens *negen* uren, ter Kastelenije van gemeld *Geregtshof*, publiek bij Executie verkoopen:

De Plantagie *CATHARINA SOPHIA*, gelegen aan de rivier *Saramacca*, ter regterhand in het opvaren, tusschen de Landerijen eertijds behoord hebbende aan den Boedel J. BUCKLAND, en de Plantagie *Anna Maria*, aankomende de Erven van wijlen J. F. FRIDERICI.

Zijnde de Inventaris van gemeld Effect, ten kantore van den Exploicteur voornoemd, ter *visie.*

Paramaribo den 3 *Mei* 1833.

(16870) De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees- Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen op Vrijdag den 10den dezer, des namiddags ten *vier* uren, ter voorschrevene Kamer, door den Vendumeester J. E. LIJONS, publiek doen verkoopen: *Meubelaire Goederen*, *Mans Kleederen*, eenig *Goud- en Zilvergeld*, enz., enz., aankomende de Boedels: JAN PETRUS ROODENBEEK; PIETER LORENTZEN; MORDECHAIJ NAMIAS TORRES; JAs B. ROBERTSON en de Vrije TROMPÉ van SLUIJTER.

Alsmede een extra *groot geelkoperen papieren Trommel*, aankomende den Boedel H. W. KONING.

Verder: de Negerin LOUISA aankomende den Boedel M. M. MAROSÉ, wed. TH. ESSCHENBACH; en de Negerin MAGDALEENTJE, met hare Kinderen JAQUES en JACOBUS; aankomende den Boedel de Vrije KEA van TINGIE van VAN SON.

Paramaribo den 1 *Mei* 1833

C. A. FISCO,
2de Commies.

De Surinaamsche Maatschappij van Weldadigheid, ter voldoening aan den inhoud van art. 36 harer *Reglementaire Bepalingen*, eerdaags hare *vijfde* openbare Algemeene Vergadering zullende houden, ten einde verslag te doen van de werkzaamheden in het wederom afgeloopen tijdvak verrigt. Zoo heeft de ondergeteekende, als daartoe door het Algemeen Bestuur gemagtigd, de eer, zulks te brengen ter kennis zoo van de Leden der Maatschappij, als van het geëerde publiek.

Dit jaarlijksch feest zal gevierd worden op Donderdag den 9den dezer maand, des morgens ten 8½ ure, op de bovenzaal der Loge *Concordia*, welk locaal door het Bestuur dier Achtbare Broederschap, ten dien einde, heuschelijk aan de Maatschappij is afgestaan.

Het Algemeen Bestuur noodigt zoowel alle Leden der Maatschappij, als de overige Ingezetenen dezer plaats, ten vriendelijkste uit, die vergadering bij te wonen, en door eene talrijke opkomst, die plegtigheid te verhoogen.

Paramaribo den 2 *Mei* 1833.

De Algemeene Secretaris,
N. G. VLIER.

(13564) Te *Amsterdam*, overleed op den 11den Januarij ll., onzen zeer geachten Vader en Behuwd Vader den Heer FREDRIK ARNOLD COENRAAD WEIMANN, in den ouderdom van circa 65 jaren; — Wij geven van dit voor ons zoo smartelijk sterfgeval, langs dezen weg kennis aan onze vrienden en bekenden.

Paramaribo den 5 *Mei* 1833.

J. P. L. WEIMANN.
J. C. WEIMANN,
geb. MARQUARD.

(13554) E. S. CATS, presenteerd te koop tot de civielste prijzen à Contant: versche Z. M. Kazen en Boter in 14½ ℔ vatjes, aangebragt per de laatste gearriveerde Schepen.

Paramaribo den 5 *Mei* 1833.

(13562) Eerste kwaliteit Maderawijn bij 't douzijn, te bekomen bij GEBRS. REELS.

(16892) De ondergeteekende is van voornemen voor een korten tijd, deze Kolonie te verlaten.

Paramaribo den 4 *Mei* 1833.

GEORGE BANKS.

(13524) J. H. BRINKMANN, Echtgenoot en Kind vertrekken.

Mengelwerk.

MIJN HEER DE REDACTEUR!

Zoo iemand, dan zeker *ik* heb met de meeste aandacht en belangstelling gelezen, het stuk geteekend E. v. E. geplaatst in uwe courant van Donderdag 25 April jl; en, ofschoon het mijne zwak niet is met mijne medeburgeren, in eenen pennenstrijd, mij in te laten, acht ik het echter niet ongepast *mijne* denkbeelden over het door E. v. E. behandelde onderwerp mede te deelen; niet, dit verklare ik plegtig, uit eene laakbare zucht tot tegenspraak, (trouwens het gewigt der zaak verbiedt zulks van zelfs), maar in de hoop en het vertrouwen dat de wederzijdsche gevoelens, door hen, die in staat zijn deswegen te oordeelen en ten deze een onpartijdig en *vooral onbaatzuchtig* oordeel *vellen willen* tegen elkander zullen worden gewikt en gewogen, en, daarvan het gevolg zijn moge, dat de waarheid boven den schijn; — het algemeen belang boven het bijzonder voordeel, — de bovenhand verkrijge!

De heer E. v. E. vermeent dat het niet alleen schadelijk, maar zelfs ook gevaarlijk zoude zijn, ingeval (immers *thans*) op de Melassie een hooger prijs gesteld werd, dan den thans bestaande van 24 centen per gallon; het beginsel waaruit zijn Edel redeneert is: —

a. Dat, zelfs bij den tegenwoordigen prijs der Melassie tegen 24 centen per gallon, voor den Noord Amerikaan, ter zijne plaatse, een *verlies* ontstaat van ƒ 2.28, terwijl.

b. Dit *verlies* in geenen deele kan worden goedgemaakt, door de *weinig* beduidende opbrengst der alhier ingevoerd wordende Noord-Amerikaansche goederen:

Zoodat, naar het inzien van den heer E. v. E. de N. A. genoodzaakt zouden worden, de vaart op deze kolonie op te geven (?) indien Eigenaren en Administrateuren in deze Kolonie, den meergemelden prijs van 24 centen verhoogen mogten.

De stellingen evenwel van den heer E. v. E., worden door het gezond verstand gewraakt, terwijl zij in de daad, van de wezenlijke waarheid afwijken.

Immers wie toch, die eenig besef van handel heeft, zal zich laten diets maken, dat de Noord Amerikanen, in weerwil van een *onherstelbaar* verlies van ƒ2-28, op ieder vat Melassie (derhalve van ƒ 456, op eene lading van 200 vaten!) gedurende de laatst verloopene 12 maanden, geregeld de vaart op deze Kolonie onderhouden en den handel op den gewonen voet door gezet hebben? Wie, die niet geheel vreemd is met den loop van zaken in deze Kolonie, zal eenige waarde hechten aan de verklaring dat de prijzen, waarvoor de N. Amerikaansche goederen hier verkocht worden, zoo weinig beduidende zijn; dat zelfs daardoor het *voorgegeven* verlies van ƒ 2.28 per vat Melassie, niet kan worden goedgemaakt?

Dat op een vat Melassie niet alleen geen *verlies* geleden maar in de daad *winst* wordt behaald, zal wel niet moeijelijk vallen bewijsselijk te maken.

Een vat Melassie, inhoudende 120 gall. netto kost hier, à 24 cent		ƒ28 80.
Onkosten:		
Rooijing van het vat	ƒ00 80	
Pontevracht, (*)	» 1-60	
Uitgaande regten à 3 ct. . . .	» 3 60	
Voor het vat, hetwelk volgens costume ter N. A. markt, den kooper toegegeven wordt	» 6 00	
Vracht, (in plaats van ƒ 15, 't geen te hoog is gesteld)	» 10 00	
Lekkaadje gedurende de reis, 6 gall. à 24 centen	» 1-44	
Inkomende regten in N. A., van 114 gall. à 5 Am. centen	» 14-25	
Diverse onkosten, welke wij mede willen stellen op	» 1-11	
		» 38 30.

Zoo dat een vat van 120 gallon kost ƒ.67-10.

Ik kan bewijzen dat in *Boston* gedurende

(*) De heer E. v. E. rekent hiervoor 2½ cent per gall. het geen te veel is; men stelle de pontevracht ter afhaling der Melassie doorgaans op 6 dagen, is dus ƒ48 voor 30 vaten, die telken reize afgehaald kunnen worden, en dus voor 1 vat of 120 gall. ƒ 1-60.

de laatste zes maanden, de gemiddelde prijs der Melassie, is geweest $28\frac{1}{3}$ Am. centen, zijnde zelfs op 31 Dec. jl., genoteerd geweest à 32 ct. terwijl uit eene voor mij liggende gedrukte prijs courant van een geaccrediteerd huis te *Boston*, van den 11 Maart jl. de Melassie op 26 à 27 Am. centen stond; den bovengemelden gemiddelden prijs van $28\frac{1}{3}$ Am. centen p. g. aannemende, dan brengt een vat van den gegeven inhoud, dat is (na aftrek van 6 gall. lekkaadje) van 114 gall. te Boston op, Ned Court. ƒ 80·75.

Af, assurantie 2 pCt.	» 1 61½
	ƒ 79.13½

Zoo dat de Melassie in plaats van een *verlies* van ƒ 2 28, *per vat* op te leveren, eene *winst* doet genieten van ƒ 12·03½ *per vat*, derhalve op eene carga van 200 vaten, de belangrijke som van . . . . . ƒ 2407·00.

Waarbij komt de vracht dier 200 vaten, als zijnde de N. A. handelhuizen zelve geinteresseerd in de rederijen	» 2000·00.
Zoo dat voor den N. Amerikaan *op iedere reis* van een N. A. vaartuig, geladen met 200 vaten Melassie, ingekocht en verkocht als voren: een veelbeduidend voordeel bestaat van	ƒ 4407·00.

Aldus bewezen hebbende dat op een vat Melassie, niet alleen geen *verlies* geleden, maar in de daad *winst* behaald wordt, zal ik aantoonen, dat wel verre men het voor waarheid mag aannemen, dat op de naar hier uitgebragt wordende N. A. provisien, *verloren*, ja *beduidend verloren* zoude worden; — het in tegendeel stellig zeker is, dat uit de prijzen dier goederen, alle onkosten rijkelijk worden goedgemaakt en nog eene aanmerkelijke som voor den N. A. overblijft.

Ik stel, dat een N. A. vaartuig alhier aanbrengt, eene lading bestaande uit:

100,000 ℔ Bakkeljauw, deze wordt in N. A. ingekocht, *ten hoogste*, à 4 Ned. Ct. per ℔ is dus . . . N. C.		ƒ 4000-00.
50,000 Voeten Planken, idem, idem, à ƒ 80 per 1000 voeten		» 1500-00.
100 vaten Blom, idem, à ƒ 15 *per vat*		» 1500-00.
Zoutvleesch. Spek. Tabak, enz.		» 3000-00.
		ƒ 10000-00.
Onkosten zoo op de uit als te huis reis vallende zoo hoog mogelijk berekend op 42 °/₀	ƒ 4200	
Inkomende regten, 8 °/₀	» 800	
		» 5000-00.
te zamen		ƒ 15,000-00.

Zien wij nu hoeveel deze goederen alhier bij den verkoop opleveren:

100,000 ℔ Bakkeljauw tegens den prijs van 8 ct. per ℔	ƒ 8000 00.
50,000 Voeten Planken, mede tegens den prijs van 8 ct. per voet	» 4000 00.
100 Vaten Blom, à ƒ 30 per vat	» 3000-00.
Zoutvleesch. Spek. Tabak, enz. } *ten minste*, 100 °/₀ avans	» 6000 00.
te zamen	ƒ 21000-00.
Daarvan afgetrokken, het bedrag van den inkoop en de onkosten in voege voormeld	» 15000-00
Blijft over een waarlijk niet onbeduidend bedrag van	ƒ 6000·00.

En hiermede dan ook aangetoond hebbende dat ook de naar hier uitgebragt wordende N. A. goederen, rijkelijke voordeelen opleveren; zoo durf ik gerust resulteren dat wel verre dat de N. A. hunne vaart op- en handel met deze Kolonie opgeven, zij integendeel steeds daarmede zullen voortgaan, daar hun wezenlijk belang het medebrengt eene geregelde scheepsvaart op deze Kolonie te onderhouden en ons gestadig te voorzien van de goederen welker invoer hun bij de bestaande traktaten is toegestaan.

Men zegge niet dat de N. A. eigenlijk *niet* de genen zijn, welke het genot hebben van de voordeelen die de ingevoerd wordende goederen bij den verkoop zoo ruimschoots opleveren: ook werpe men ons niet tegen dat de N. Amerik. dadelijk bij hunne komst, hunne kargas verkoopen aan de zoogenoemde Am. kooplieden, en het dus deze zijn, die uit de prijzen der bedoelde goederen, de voordeelen, behalen; — dusdanige argumenten kunnen niet alleen geensins wegnemen, datgene hetwelk in het algemeen ten deze de questie uitmaakt, namelijk dat die verkoop winsten oplevert, maar zij zouden waarlijk dengenen, die in stede van den N. Amerikaan, de daaruit voortvloeijende voordeelen genieten, weinig tot eere strekken; waarom toch, (wij vragen dit met ernst en in het belang van het algemeen) waarom laat de planter, of liever de administrateur, ten deze, door den Amerikaanschen koopman, zich de wetten voorschrijven. Waarom koopt de administrateur de benoodigde goederen niet onmiddelijk van den N. A. kapitein of super karga, en handelt niet met hem zelve, over de Melassie? Waarom moet dit geschieden, door het intermediair, niet van eenen makelaar, maar van eenen Amerikaanschen koopman; is het om dat het belang van dezen, prævaleren moet boven dat van de Plantaadjen? Ik zoude nog meer kunnen en ook willen vragen; de bescheidenheid evenwel boeit mijne pen.

Ik houde mij echter overtuigd, dat, mogt men, om welke redenen dan ook, in de plaats hebbende wijze van aankoop van Amerik. goederen en in die van verkoop der Melassie geene verandering *kunnen* of *willen* maken: alle eigenaren en administrateuren, evenwel zich onbezwaard zullen vinden de voorgenomene *verhooging* van den prijs der Melassie te doen plaats vinden.

Ik heb de eer te zijn,

Mijn Heer de Redacteur!

UEd. D. W. Dienaar,

EEN SUIKERPLANTER.

MIJN HEER DE REDACTEUR!

Onlangs kwam mij in handen een kort berigt gedateerd *Caraccas* 28 *Augustus* 1832, waarin de beschrijving gevonden wordt van de eigenschappen van eene heester of struik, welke zoo wel in den omtrek dezer stad, als overal elders in de geheele Kolonie in zulk eenen overvloed gevonden wordt, dat ik als zeker durf te stellen, dat dezelve nagenoeg aan alle inwoners dezer gewesten, zoo wel inboorlingen als anderen, bekend zal zijn, ofschoon mij nimmer ter ooren is gekomen, dat de deugd daarvan, zoodanig als dezelve in bovengemelde beschrijving wordt voorgedragen in het allerminst binnen deze Kolonie ooit is opgemerkt geworden. Mogt ik omtrent dit laatste niet dwalen, dan verzoek ik u, aan dit mijn geschrijf eene plaats in uw Nieuws-blad te willen verleenen, en hetzelve te beschouwen als eene poging, om het goede, dat elders is waargenomen, ook ten nutte dezer volkplanting zoo veel mogelijk bekend te doen worden. — Met dat oogmerk laat ik eene beschrijving van den aard en de hoedanigheden dier struik hier volgen.

Deze struik, welke in de spaansche volkplantingen *Guaco* genoemd wordt, is alhier zoo wel bij de vrije bevolking, als bij de negers algemeen onder den naam van *branti makka* bekend. De botanische beschrijving daarvan is deze: »Hare wortelen zijn vezelachtig, zich in de aarde in allerlei rigtingen uitstrekkende. De stam is regt en geheel cijlindervormig, wanneer de plant jong is; doch als zij ouder wordt, dan wordt zij vijfzijdig met scherpe hoeken. De bladen zitten beurtelings rondom den stam, zijn hart-vormig, donker groen van kleur, met violet beschaduwd. De plant is tros-dragend, de bloesems geel van kleur, klein en bevatten vier bloempjes aan elke kelk. De corolla bestaat uit een enkel blaadje en is tregter-vormig met vijf tandjes; zij heeft vijf draadjes of vezeltjes in den vorm van een cijlinder voor de bladen, die het hart omringen. De kelk bevat eene menigte zaadjes."

Het sap van deze struik wordt als een zeer heilzaam middel bij onderscheidene kwalen, en voornamelijk als een tegengif opgegeven tegen de beeten van slangen, duizendbeenen, schorpioenen en andere insecten.

De indianen in Caraccas enten zich in met dit sap, en meenen zich daardoor volkomen te beveiligen tegen de beeten van alle vergiftige dieren.

Wanneer iemand door eene slang gebeten is, dan wordt het sap der jonge blaadjes dadelijk uitgeperst, en den lijder ingegeven in eene dosis van drie eetlepels vol. Zelfs is het raadzaam te gelijker tijd eene pap op de wond te leggen, gemaakt van de gekookte bladen, waaruit het sap uitgedrukt is — de dosis moet zoo lang herhaald worden, tot dat de patiënt daarbij baat gevoelt. Op dezelfde wijze gaat men hiermede te werk wanneer paarden, ezels of runderen gebeten zijn, maar natuurlijk in grootere hoeveelheden.

Men zegt ook, dat dit sap zeer heilzaam is in jicht en Rheumatisme, toegediend in dagelijksche giften van twee volle eetlepels, terwijl de aangedane plaats daarmede sterk gewreven, of daarop eene pap van de gekookte bladen gelegd moet worden. — Tevens beweert men, dat het met goeden uitslag gebruikt wordt tegen de volgende kwalen, als: vrouwelijke ongesteldheden, ever-ontstekingen, hectische koortsen en teering, engborstigheid, derdendaagsche en anderdaagsche koortsen, verval van krachten, klem, kramp in de maag, en kwaadaardige zeeren.

In tering moeten de bladen in warm water getrokken en even als thee gedronken worden, in borstkwalen gebruikt men daarvan dagelijks twee volle eetlepels.

In derdendaagsche en aanhoudende koortsen, vier volle eetlepels bij den eersten aanval der koude koorts, moetende zulks dagelijks gedurende eene maand volgehouden worden. Bij kramp in de maag, worden vier lepels van het sap ingenomen, terwijl doeken daarmede natgemaakt op de maag gelegd moeten worden. Dezelfde dosis geeft men in aan patienten, die de klem hebben, moetende wijders het hoofd en de kaken omwonden worden met eene doek, nat gemaakt met het uitgeperste sap der bladen.

Bij kwaadaardige zeeren worden dagelijks van 2 tot 4 lepels van dit sap ingegeven, en de afgekookte bladen bij wijze van eene pap of pleister op de zeeren gelegd.

Men zegt, dat een stukje katoen in het sap gedoopt en tegen eene aangestokene tand gelegd, een kostelijk middel tegen tandpijn is.

Ten einde het sap altijd in gereedheid en bij de hand te hebben, bereidt men het op de volgende wijze. Men drukt de jonge bladen uit, mengt het sap vervolgens met eene gelijke hoeveelheid goede rum of brandewijn, doet het vervolgens in eene flesch en kurkt dezelve dadelijk zorgvuldig toe; zoodra de flesch goed digt gemaakt is, schudt men dezelve ter deeg om, en laat ze vervolgens gedurende acht dagen staan, om het te laten bezinken, als wanneer men het voorzigtig afgiet, en het helder geworden sap in andere flesschen overgiet, zijnde alsdan voor het gebruik gedurende eenige jaren even zoo goed als of het sap versch uitgeperst ware.

Wanneer de indianen zich met het sap inenten, dan maken zij zes insnijdingen, namelijk: éénе aan elke hand en voet, en ééne aan elke zijde der borst, en wrijven dan het sap in die insnijdingen; terwijl zij, om deze inenting des te beter te doen slagen, en derzelver herhaling noodeloos te maken, van tijd tot tijd, b. v. vijf of zes maal 's maands, telkens twee eetlepels van dit sap innemen!

Zie daar, Mijnheer de Redacteur! wat mij van deze struik en hare weldadige uitwerkselen in onderscheidene soorten van ongesteldheden uit eene mij gewordene opgave afkomstig van de spaansche volkplantingen, gelijk ik hierboven zeide, is bekend geworden. — De invloed van derzelver sap ook in allerleie *krampachtige* ongesteldheden zal welligt de vraag billijken, of soms de weldadige voorzienigheid aan de bewoners der West-Indiën in deze plant niet een kostbaar redmiddel geschonken heeft tegen de vernielende kwaal, welke elders gedurende een aantaal jaren zoo vele slagtoffers heeft weggemaaid, doch wier verwoestende aard thans meer en meer schijnt te verdwijnen? Moge nogthans dit door de natuur zoo gezegend gewest nimmer in de gelegenheid gesteld worden, om van dit laatste de proef te nemen!

Suriname, 4 *Mei* 1833.

Uw Lezer

A. B.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.